

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Preses apskats

03-02-2023

Sagatavoja:

Uzzīņu un informācijas centrs

Informācijas pakalpojumu un SBA nodaļa

Iedvesmas bibliotēka

Darbs mani parasti atrod pats,” tā par nokļūšanu Valgundes bibliotēkas amatā stāsta Agnese Zenfa, kura šeit strādā salīdzinoši nesen – “agrāk biju skolotāja Jelgavas 4. vidusskolā, bet Covid-19 pandēmijas laikā sapratu, ka grību izmēģināt kaut ko jaunu, un tad nejausi radās iespēja nākt strādāt uz Valgundes bibliotēku. Darbs man patīk, jo ir ļoti interesants, dinamisks un noteikti nav vienveidīgs, kā dažkārt no malas šķiet.”

Valgundes bibliotēka jaunajās telpās izglītības, kultūras un sporta centrā “Avoti” atrodas kopš 2022. gada pavasara. Lasītājiem pieejams brīvpieejas grāmatu krājums, kas redzams Jelgavas bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā, datori, kopēšanas un printēšanas pakalpojumi, kā arī dažādi preses izdevumi.

Iespēja realizēt iecerēto

“Iedvesmas bibliotēka” ir sabiedriski nozīmīgs ilgtēriņa projekts, ko Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība uzsāka 2021. gadā, lai atbalstītu un dotu iespēju Latvijas bibliotēkām iestenot idejas par laikmetigu un pievilkīgu bibliotēku vidi. Katru gadu projektā piedalās trīs līdz piecas bibliotēkas, kas ar biedrības ziedotāju atbalstu un pašvaldību līdzfinansējumu piedzīvo pozitīvas pārmaiņas. Par “Iedvesmas bibliotēkām 2023” kļūj trīs bibliotēkas, kuri būs iespēja realizēt mūsdienīgas un pozitīvās pārmaiņas: Gulbenes novada bibliotēka, Alūksnes novada Mālupes bibliotēka un Jelgavas novada Valgundes bibliotēka.

Kā “Zemgales Ziņām” pastāstīja Valgundes bibliotēkas vadītāja A.Zenfa: “Iepriekšējā gada vasarā pie manis bibliotēkā strādāja 12. klases skolniece Amanda Bula, kura nākotnē vēlāk kļūt par arhitektu. Tā nolēmu viņai dot uzdevumu uzskicēt plauktu bibliotēkas jauniešu telpai, kas vēl ir tikai tapšanas stadijā. Skici kopā ar vēl citiem digitāliem risinājumiem, kā, piemēram, “Lego” robotiku, ie sniedzu projektu konkursā “Iedvesmas bibliotēka”. Mēs tikām ievēroj, un esmu ļoti priedīga, ka 17 bibliotēku konkurenčē esam ieguvuši finansējumu savas idejas realizēšanai.”

A.Zenfa atzīst, ka galvenie bibliotēkas apmeklētāji ir seniori, tomēr viņa ļoti vēlētos bibliotēkai piesaistīt arī bērnus un jauniešus. Viena no

FOTO: INGRIDA NEUSA-LUCA

AGNESE ZENFA, Valgundes bibliotēkas vadītāja

IZCILAJAM
horeogrāfam
Vilim Ozolam
veltītā
izstāde

iespējām, kā to izdarīt, būtu ar jauniešu telpas izveidi bibliotēkā. Tā tiks radīta kā atpūtas un satikšanās vieta, kur bez grāmatām jaunieši var spēlēt arī dažādas spēles, arī Xbox spēles. “Esmu arī Valgundes pagasta jaunatnes lietu koordinatore, kas dod papildu iespējas piesaistīt jauniešus bibliotēkai,” piebilst A.Zenfa.

“Pagaidām jauniešu un bērnu vidi vēl var just Covid-19 pandēmijas ietekmi, kad pēc skolas visi ar autobusu dodas uz mājām un bibliotēku apmeklē reti. Mazajiem bērniem cenšamies rikot radošās darbības ar konkursiem, tāpat ir sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm, tomēr gribētu lielāku bērnu un jauniešu aktivitāti,” atzīst bibliotēkas vadītāja. Bibliotēkā, domājot par jauniešiem, tiek piedāvātas arī grāmatas angļu valodā, kuru izvēle viņa padomu prasa arī savam piecpadsmītgadigajam dēlam.

Seniori izvēlas autobiogrāfiskas grāmatas

A.Zenfa stāsta, ka regulāri iepērk jaunākās grāmatas un bieži ir tā, ka

Statistika

2022. gadā Valgundes bibliotēkā bija 212 lasītāji, bet kopā izsniegtais 2649 grāmatas. Pēc vadītājas teiktā, lasītāju skaits, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir krities.

pilsētas bibliotēkās tās pie lasītājiem nonāk vēlāk nekā novadā, tāpat šeit ir mazākas gaidīšanas rindas uz grāmatām. “Ir arī divas lasītājas, kuras regulāri brauc pie manis pēc lasāmvielas no Jelgavas,” atklāj bibliotekāre.

Seniori bibliotēkā visvairāk izvēlas autobiogrāfiskas grāmatas par populāriem mūzikumiem, aktieriem u. tml., kā arī vēsturiska satura izdevumus. Grāmatas par ievērojamām personībām lasa arī šeit saistītais ilggadējais bibliotēkas apmeklētājs Laimonis, kurš labprāt iepazīstas arī ar jaunākajos žurnālos rakstīto. Ipaši pieprasīti ir dažādi žurnāli par veselību. Pašlaik modē ir arī etnogrāfiska satura izdevumi, piemēram, Indras Čeksteres grāmata “100 vainagi Latvijai”. Bibliotēkai ir sadarbība arī ar citām novada un pilsētas bibliotēkām, kas dod iespēju pasūtīt kādu uz vietas neesošu grāmatu no citas bibliotēkas. Ja kādam patstāvīgam lasītājam gadās saslimt, grāmatas A.Zenfa piegādā arī uz mājām. Viņa arī gribētu uzrunāt visus savus

ANNA
apmeklē
bibliotēku
vairāk nekā
30 gadu, jo
šeit vienmēr
var atrast
interesantas grāmatas. Viņai
visvairāk patīk lasīt detektīvus.
Lasītāja novērtē iespēju, kad
slimošanas laikā grāmatas
iespējams saņemt mājās.

lasītājus: “Ja ir vēlēšanas pēc kādas grāmatas, bet netiekat uz bibliotēku, noteikti piezvaniet, un par visu vienosimies.” Ierosinājums izveidot “Grāmatu klubīnu” senioriem vai citiem interesentiem nav guvis atsaucību, jo ne visi cilvēki vēlas dalīties ar saviem iespaidiem par izlašo, tāpat viņiem ikdiņā pie-trūkst laika šādām nodarbēm.

Lasa romantisku literatūru

A.Zenfa brīvajā laikā izvēlas lasīt romantiskus milas romānus. Kā pēdējo lasīto viņa min Dēlijas Ouensas grāmatu “Kur vēži dzied”, pēc kura motīviem uzņemta arī filma. Grāmata vēsta par Kiju – pamestu meiteni, kura pieaugusi viena pati bīstamajā Ziemeļkarolīnas dumbrājā, un viņas piedzivoto pirmo milestību. “Savā skolas laikā bibliotēkas neapmeklēju, jo grāmatas lielā skaitā bija pieejamas mājās. Arī mana mamma bija liela lasītāja. Toreiz visvairāk lasīju Daniels Stīlas romānus, un ar tiem tiešām bija pilni plaukti,” atceras bibliotekāre. Sōbrīd viņas gime-ne grāmatas pērk maz, bet regulāri apmeklē bibliotēku, kur katrs izvēlas sava žanru literatūru.

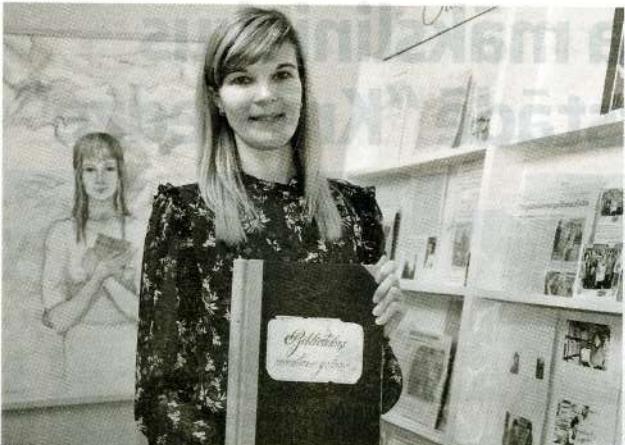
Nākotnes ieceres

A.Zenfas nākotnes vīzija, kura, iespējams, tiks iestenota jau šī gada rudeni, ir veidot bibliotēkā apmācību kursus, kā senioriem rikoties ar viedierīcēm, kas mūsdienās ir nepieciešams, jo daudzas lietas var no-kārtot elektroniski, pat nedodoties uz attiecīgo iestādi. Pašlaik Valgundes bibliotēkā ir četri datori un interaktīvā tāfele, bet plānā ir arī plāns-datoru iegāde. Vadītāja ir priecīga par pašvaldības atbalstu dažādu projektu realizācijai, kas dod iespēju uzlabot un pilnveidot bibliotēku.

— Ingrida Neusa-Luca

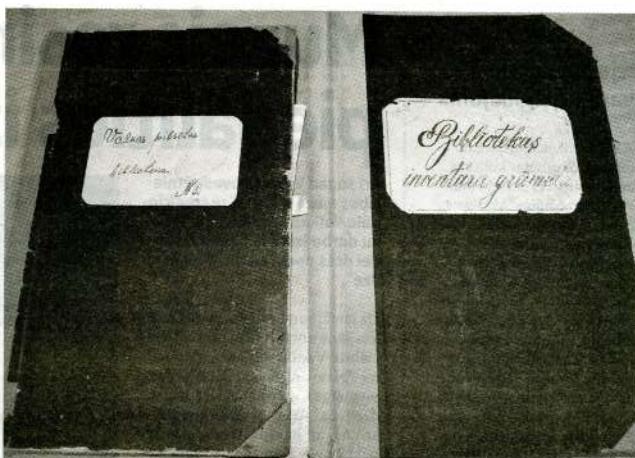
Avots: Zemgales Ziņas

Datums: 26-01-2023

Atklājot Valkas novada Centrālās bibliotēkas pastāvēšanas 100. gadu, tās direktore Ligā Teterē novadpētniecības stendā aicina apmeklēt interesantu izstādi "Kad saticies bibliotēkāres". Izstāde apskatāma līdz februāra beigām. Liga ar lepnumu rāda vēsturisko 1923. gadā aizsāktu bibliotēkas inventāra grāmatu.

FOTO: INGA KARPOVA

Gatavojoties Valkas novada Centrālās bibliotēkas simtgades pasākumiem, lieti noder 1923. gadā aizsāktā vēsturiskās kantogrāmatas – "Bibliotekas inventarizācijas grāmata" un "Valkas pilsētas bibliotēka".

Valkas novada galvenā grāmatu krātuve atzīmēs savu simtgadi

◆ Vēsturiskās mīklas atminēšanai lūdz valcēniešu iesaistīšanos

Otrdien, 7. februāri, Valkas novada Centrālajai bibliotēkai aprīt 100 gadi, taču svinības notiks 21. aprīlī. Bibliotēkas darbinieki svinēs svētkus kopā ar visiem, kuriem ir svarīgi šī kultūras iestāde. Tieki domāts arī par svētku koncertu un darbinieku izbraucienu kopā ar saviem lasītājiem.

Novada Centrālās bibliotēkas direktore Ligā Teterē, kura šo amatā ienēja kopš 2020. gada oktobra, stāsta, ka simtgades svinībās ikviens varēs uzzināt vēsturiskus faktus, notikumus un interesantus gadījumus bibliotēkas darba ik-dienā.

Paši pēta bibliotēkas vēsturi

To, ka bibliotēka nav tikai grāmatu un preses izdevumu krātuve, apliecina tās ieguldījums novada un pilsētas vēstniecībā, liecību apkopošanā un dažādu izstāžu rikošanā. Šajā jomā aktīvi rosās vecākā bibliotekā novadpētniecības darbā Jana Čakure. Bibliotēkas mājaslapas sadalā "Novadpētniecība" ir daudz materiālu un informāciju par bibliotēkas vēsturi.

"Bibliotekas simtgadi sadalījami pa desmitgades posmiem. Kolēgiem bija uzdevums pētīt katram savu bibliotēkas vēstures desmitgadi. Tājās desmitgadēs, kur ir mazāk vēstures liecību, ieskatījāmies arī Valkas pilsētas un Latvijas vēsturē. Otrdien saņēmu pēdējos pētījumus. Tas bija tik interesanti, ka kolēģes ar šo uzdevumu aizrāvās

no sirds, ar iedvesmu un interesu. Vienā no kabinetiem ir plaukts, kas pārpildīts ar vēsturiskiem materiāliem. Tos kolēģes izmantoja savā pētījuma darbā. Visas bija aizrāvās, visas ir devušas savu artvu. Tagad mans uzdevums būs līdz 21. aprīlim izdomāt un sagatovat, kā labāk, citādak, interesantāk un pārskatāmāk šos pētījumus prezentēt apmeklētājiem un citiem interesentiem. Šajos simts gados bibliotēka pilnētā atradusies četrās adresēs – ēkā, kur tagad darbojas mūzikas skola, mākslas skolā, kultūras namā un sjājē ākā Rīgas ielā 22," stāsta L. Teterē.

Savukārt ilggadējā Pieaugušo literatūras nodalas vadītāja Ligā Rozīte savā pētījumā secinājusi, ka, lai atklātu dažus faktus, būtu nepieciešams vel padziļinātāka iepirkums. Piemēram, lasot ziņu laikrakstā "Ziemeļlatvija" par to, ka bibliotēka 1934. gada pārceļas uz Tautas nama ēku E. Dārziņa ielā 8. Ja pieņemam, ka tā notika, tad bibliotēka tur darbojās ne vairāk kā pusotru gadu, jo 1936. gadā piwas noteikti bibliotēkas adresei ir Beverīnas iela 5 (tagadējā mākslas skola – redakcijas piezīme). Rodas jautājums, vai tiešām tās ielu laiku periodu, jo bibliotēkas pārceļš nebūtu nav tik vienkārša lieta. Vai iespējams, ka bibliotēka tika sagatavota pārceļšanai un apvienošanai ar Izglītības biedrības bibliotēku, bet tā tomēr nenotika?

"Lielā mīkla, ko varbūt var pali-

dzēt atrisināt. Valkas iedzīvotāji,

kad un cik ilgi publiskā bibliotēka

darbojās Tautas namā pēc 1934. gada? Un kāds bija iemesls bibliotēkas pārvietošanai? Tas, ka, iespējams, bibliotēkai uz laiku tika piešķirtas labākas telpas un pēc tam atņemtas, ir ticams, jo mainījās pilsetas galvas, līdz apvērsumam – Osvalds Bērziņš, pēc tam – Dāvis Abuls," spriež L. Rozīte.

Cer ne tikai uz ēkas renovāciju, bet arī uz telpu remontu un jaunām mēbelēm

Bibliotēkas simtgades gadā visi šīs iestādes darbinieki dzivo ar cerību, ka beidzot istenosies sen lotolais sapnis – ēkas Rīgas ielā 22 renovācija, kā arī telpu remonts un labiekārtosana.

"Pašlaik tiek gatovots tehniskais projekts Rīgas ielas 22 un 24 ēku renovācijai un nelielam bibliotēkās telpu remontam. Tagad notiek darbi pie projekta izstrādes, tad seko novada pašvaldības izsludinātās iepirkums. Pēc tā rezultātiem secināsim, kurās no iecerēm par telpām varēsim iestenot. Lielākā vēlme mums ir sakārtot Pieaugušo literatūras nodalas telpas, lai būtu estētiski, gaissi un mūsdienīgi, ar jaunām mēbelēm. Nenoliedzani, ir svarīgs arī vides pieejamības jautājums, jo visas bibliotēkas nodalas atrodas ēkas otrajā stāvā. Ceram, ka arī šo jautājumu mums izdosies atrisināt. Protams, ka cilvēki mums ir teikusi, ka ir grūti pa kāpņem uzķapt otrajā stāvā. Viņiem ir iespējas atstāt grāmatas pirmajā stāvā, kur atrodas lasītava. Darbiniekiem var arī zvanīt, un grāmatas tiek no-

UZZINAI

- Par Valkas bibliotēkas dzimšanas dienu uzskaņāms 1923. gada 7. februāris, kad Valkas pilsētas valdes pilnvarotais Eduards Zāgers parakstīja Kulturas fonda bibliotēku noteikumus un saņēma 505 grāmatas.
- 2023. gada 9. janvāri aprītēja 20 gadi, kopš bibliotēka atrodas līdzšinējās telpās Valkā, Rīgas ielā 22.
- Bibliotēkas jubilejas svinības kopā ar viesiem un lasītājiem notiks Bibliotēku nedēļas noslēgumā – 21. aprīlī.
- Bibliotēkas mājaslapā izveidota iepāša sadaja "Bibliotēkai – 100", kur reizi mēnesī būs atrodama jauna informācija – vēsturiskie materiāli, atgadījumi un cita.
- Viens no simtgades pasākumiem – tikšanās ar zīlnieci tarologi Hilario nu jeb Ingū Šnuku piektienā, 10. februāri, pulksten 18 bibliotēkas telpās. Interesenti aicināti ierasties ar atvērtu attieksmi, vēlmi iizzināt un sagatavoties interešojiem jautājumiem.

nestas uz pirmo stāvu. Pie bibliotēkas ārdurvīni ir uzstādīts arī bibliomāts, kurā var gan nodot, gan saņemt grāmatas. Piedāvājam arī pakalpojumus – grāmatu pievēšanu mājās. Ir cilvēki, kas šo iespēju izmanto," stāsta bibliotekās direktore. Viņa piebilst, ka saistība ar Lugažu bibliotēkas slēgtānu Valkas pagasta saietu nama "Lugažu muiža" tiek domāts arī par grāmatu pievēšanu Lugažu ciema iedzīvotajiem. Tas notiks tad, ja būs tāds pieprasījums.

"Divas reizes nedēļā kāds no bibliotēkas darbiniekiem pēc rotācijas principa dosies uz Sēļu bibliotēku Valkas pagastā. Arī Sēļu ciemā sniedzam grāmatas pievēšanas pakalpojumu. Lugažu ciemā apzināsim cilvēkus, kuri ir bijuši

bibliotēkas apmeklētāji. Noteikti meklēsim piemērotāko risinājumu – piedāvāsim grāmatas pievēšanu mājās vai arī, ja Valkas bibliotekā notiks kāds pasākums, mēģināsim saprast, vai būs jāorganizē transports. Diemžēl mazo pagastu bibliotēku slēgtāna ir mūsdieni realizētā. Lugažu bibliotēkai bija tikai 50 lietotāji. Nevajag domāt, ka lauku bibliotekas slēdz tikai Valkas novada pašvaldībā. Tā notiek daudzviet Latvijā. Tieki domāts par to, kā strādāt efektivāk, netrējet lielu naudu. Mūsdienas bibliotēku pastāvēšana ir diskutabls jautājums. Jāatceras, ka pašvaldība ir bibliotēkas dibinātājs, arī reorganizētājs un likvidētājs," skaidro L. Teterē. ■

— Inga Karpova

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 03-02-2023

GAIDA. Pērn Alūksnes novada pašvaldība izsludināja metu konkursu bibliotekas izveidei Ojāra Vācieša ielā 2A (attēlā). Tā kā zūrija par piemērotu neatzina nevienu pieteikumu, konkursu rikos atkārtoti, un senā ēka pācietīgi gaida savu atdzīmšanu.

FOTO: SANDRA APINE

Celš uz jaunu bibliotēku turpinās

Alūksne jau sen pelnījusi jaunu bibliotēku, un pērn vizija par tās veidolu ieguva konkrētākas aprises, jo Alūksnes novada pašvaldība izsludināja metu konkursu bibliotekas izveidei Ojāra Vācieša ielā 2A. Konkursam pieteicās četri pretendenti, bet zūrijas komisija par piemērotu neatzina nevienu pieteiku.

Precīzē darba uzdevumu

Tācu tas nenozīmē, ka šī iecere nolikta māla. Projekta vadītāja Alūksnes novada pašvaldībā Sanita Adlere atzīst, ka pirmais metu konkursus darba grupai deviši lielu pieredzi, laujot saprast, kādai jābūt nakotnes bibliotēkai Alūksnē, kādi uzlabojumi jāveic, lai sasnietgu mērķi. Pašvaldību šobrīd precīzē darba uzdevumu jaunam metu konkursam.

Darba grupa gada sākumā saņāca kopā atkārtoti un uzsākusi otro apli ar mērķi izvērtēt, kas pirmsākā konkursā izdevas un kas ne, kādi ir ieguvumi no iesniegtajiem metiem, kā noformulētas domas un ko saprātu pretendenti, un vai tas apmierina. Turpinās process, lai atkārtoti izsludinotu šo konkursu.

“Alūksne un tās pilsētvides nav vienkāršs mērķis projektešanai. Tā ir viena no skaistākajām un ainvīskākajām pilsētām Latvijā, kas ir bagāta ar kultūrvēsturisko mantojumu un kopumu. Latvija uzstādīta augstu, kvalitatīvi ainaiski un arhitektонiski pareizi attīstīts vēsturisks centrs, muīžas parks, Pilssala, Kultūras centrs. Lai neizjauktu,

šo ansamblu, to vēlams papildināt ar izcilu arhitektūru, lai veidotus izcils kopums,” saka S. Adlere.

Alūksnes pelnījusi izcilību

Vija uzsvēr, ka, analizējot saņemtos metus un domājot par to, ko saprotam ar vārdu “izcilība”, nepieciešams diezgan liels līdzvarsars starp vēnu un jauno, ko vēlamies redzēt bibliotekas ēkā un arhitektūra funkcionalitātē, estetiskā, apkārtējā vidē, ilgtspējā, izmaksās. Šobrīd iejauskšanas vidē jābūt cienīpilnai, kas ir sarežģīti un prasa lieju pietāti. Pamatojoties uz to, pašvaldība pateicas visiem, kuri piedalījās pirmajā konkursā un radīja idejas, iesniedzot projektus pašvaldībai. Zūrijas vērtējumā izcilu vērtējumu neizpelnījās neviens no projektiem. Katram bijis kas labojums, tādēļ pieņemts lēmums nevienu neapstiprināt kā laureātu, kuram būtu iespēja realizēt meta projektu.

Iesniegtočs četrus metus vērtēja septyni zūrijas locekļi. Vērtēšana notika vairākos posmos, nemot vērā gan arhitektoniskos risinājumus, gan to, kā būtu iespējams uzlabot metus. Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes vadītājs Juris Dambis, kurš arī bija komisijā, norādījis, ka Alūksne būtu pelnījusi izcilību un vēl nedaudz jāpiestrādā pie darba uzdevuma, un konkursus jāatkārto. Vija skatījumā Alūksne sevi jau pierādījusi un paveikts daudz, tādēļ vajadzīgs oriģināls un interesants piedāvājums, kas pārsteigtu gan vietējos iedzīvotājus, gan tūristus, kas apmeklē Alūksni.

Ar sabiedrības iesaisti

“Runājot par nākamo metu konkursu, vairāk nekā pirmajā reizē saprotam savas iespējas. Mūsu uzdevums ir radīt Alūksnes novada budžetām atbilstošu biblioteku, kas būtu līdzvarā gan ar vidi, gan finansēlajām iespējām. Lai to panāktu, nepieciešama izdoma, inovatīvi risinājumi, kaujās kas netradicionāls, oriģināls. Kad sākām strādāt pie bibliotekas projekta “Izdjums” bija augsts. Redzēti biblioteku piemēri Eiropas valstis vai arhitektūras žurnālos, un savās prasības vai darba uzdevumā pārspīejām, gribējam iegūt to, kas šajos apstākļos ir par lielu, sarežģītu un neatbilst mūsu videi. Konkursus izsludinot mēs, darba grupas locekļi, nonācām tuvāk realitātē, ieguvām labu bagāžu un pieredzi,” atzīst S. Adlere.

Vija akcentē, ka katrs process vai objekts loti ietekmē vidi un cilvēkus, kas apmeklē. Lai liktu apmeklētājiem jūstus līdzīgākiem, ar vīnējiem jārunā, jāiesaista, jāuzklausau un pēc viņu vēlmēm tas arī jārealizē, un tad veidojas atrīzenīšķa saite. Tādēļ daudz deva tikšanās darba grupās ar sabiedrību pārstāvjiem. Visaktīvākie bijuši jauni, un S. Adlere priečē, ka viņiem nav vienlaika, kas noteik dzīmītā pilsetā. Kā piemēru vija min velo parka apsprečanas projektu, kad jaunieši nāca uz domes ēku skatīties prezentāciju un izteikt savas domas, kas svešā vidi prasa lielāku drosmi. Sarunas par jauno biblioteku norisinājās vienu ierastājā vieta Alūksnes Bērnu un jauniešu centrā. Darba grupās izteiktie

priekšlikumi apkopoti un pievienoti metu konkursā pie izmantojamiem materiāliem darba uzdevumā.

Sanita Adlere: “Metu autori nebija uztvēruši bibliotekas funkcionālo sasaisti ar Mākslas skolu, Kultūras centru un bija centrējušies tikai uz bibliotēku.”

Uzziņai

• Konkursā bija iesniegti četri bibliotekas meta projekti. Divus zūrijā atzina par neatbilstošiem, 1., 2. un 3. vietu nepiešķira, diviem dalībniekiem plēšķirtas veicināšanas balvas 1000 euro un 2000 euro apmērā. Kopējais balvu fonds - 10 000 euro.

• Jaunās bibliotekas izveides darba grupā 2022. gadā strādāja Alūksnes novada domes priekšsēdētājs Dzintars Adlers, domes priekšsēdētāja vietniece Liga Langrate, Alūksnes novada bibliotekas direktore Ivetā Ozolina, Alūksnes novada pašvaldības Plānošanas un attīstības nodalas projektu koordinatore Andra Lejasblusa, būvvaldes vadītāja Sandra Smilžiņa, pašvaldības iepirkumu speciāliste Ilona Kalniņa, juridiskās nodalas vadītāja Aiva Egle, projektu vadītāja Sanita Adlere.

pie labāka rezultāta. Neesam neko nokavējusi, nav izsludināti neviens aktivitāte, neviens Eiropas fonda šobrīd nepiedāvā iespēju, kur starēt ar šo projektu. Ja būtu iespēja sniegt vai piesaistīt finansējumu, būtu rikojūsies radikālāk un mēlētu citu risinājumu. Alūksnē jāuzbūvē sasniedzama un funkcionāla biblioteka, un svarīgi, lai projekts būtu interesants, inovatīvs un reālizējams, nevis noguletu atvilktnē daudzus gadus,” teic S. Adlere. **ANZ**

Dace Plaude

Avots: Alūksnes un Malienas Ziņas
Datums: 24-01-2023

Būvniecība nostājas uz zālās takas

Būtisks pavērsiens – ES atbalstu varēs saņemt vien zālās būvniecības projekti

ULDIS GRAUDIŅŠ

Pēc dažiem mēnešiem vair nedaudz vēlāk spējīgi varētu stāties labojumi Ministru kabineta noteikumos, kas projektātējam uzliks par pienākumu projektiem vien zālās publiskās ēkas, bet būvniekiem būs jānodrošina ar būvniecību. Šādu solījumu redakcija saņēma Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā (VARAM). Tiesa gan, vispirms prasība projektiem un būvēt zāļi attiecas uz lielajām sabiedriskajām ēkām, bet pakāpeniski to pārnesīs arī uz citām būvēm.

Tas nozīmē arī, ka beigties Latvijas cilvēku maldināšana par zālo iepirkumi būvniecībā sabiedriskajā sektorā. Statistikas skaitījā rāda, ka 2021. gadā no 2642 būvniecības iepirkumiem 513 jeb aptuveni 20% bijuši zāle iepirkumi. Tātad ar zālo iepirkumu uzbrūvētas būves 713 milj. eiro vērtībā. Ko nozīmēja šāds "zālums"? Būvniekiem bija atlauti iepirkumi attskaitēs atzīmēt kā zālu, ja tājā izmantoja kādu no zālājam komponentēm, plēmēram, kādu energoefektivitātes risinājumu. Zāle risinājumi bija brivprātīgi, nav noslēpums, ka arī dārgāki nekā cīti, tāpēc tos gandrīz neizmantoja. Latvijā vienīgā zāla būve publiskajā sektorā ir 2021. gadā uzbrūvēta Ogres Centrālā bibliotēka. Savukārt privātājā sektorā ir uzbrūvētas 50–80 zālās būves, galvenokārt biroju ēkas.

Vienīgā zāla būve – Ogrē

Patlaban Latvijā vienīgā patiesām sabiedriskajā sektorā uzbrūvēta zāla būve Ogres Centrālā bibliotēka (OCB) saņemusi arī starptautisko energoefektivitātes BREEM sertifikātu. Projekta autors ir projektēšanas birojs "PBR", arhitekti Valdis Onkelis, Rūdis Rubenis. Turklat R. Rubenim tas bija diplomātēs RTU Arhitektūras fakultātē.

Kas šajā pasīvajā mājā no enerģijas patēriņa skatpunkta ir ipāšs? OCB bibliotēku un informācijas speciāliste Aija Bremšmitē apmeklējuma laikā mums rāda zālo sienu, kurās laistišanai izmanto uz

jumta vāktu ūdeni. "Laisvisās sistēmu regulē programma, ar lejkannu nešķāgājam (smaida). Augi noteiktā laikā saņem ūdeni un vajadzīgas barības vielas," teic A. Bremšmitē. Zālās sienas apkalpošanu OCB pērk kā ārpakalpojumu. Uz autostāvietes jumta ir izvietoti saules paneli. Apkures sistēma ir pavisam citāda, nekā ierasts. OCB ir uzstādīta autonomā apkures sistēma – siltummaiņa sūknis. Tas atrodas pazemes baseinā, kur satiek pilsētas noteķeļi. Tātad ēka siltumā saņem no noteķeļiem – no tā, kas paliek pēc mazgāšanas dušā, pēc ūdens izmantošanas labierīcībā. Autostāvietā ikvienam ir iespēja bez maksas uzlādēt elektroauto.

Ēka ir vislielākā koka konstrukcijas būve Latvijā, turklāt tā ir arī energoefektivitātē – tā devēta pasīvā ēka. OCB ir ļoti daudz logu, arī jumta logi, kas iebūvēti gandrīz katrā otrā stāvā telpā. Šāds risinājums nodrošina, ka Saulainā dienā saules gaismu nodrošina 80% no vajadzības pēc apgaismojuma. Arī tā ir padomāts par resursu taupīšanu. Lai telpas nepiekarstu, lai nebūtu jātērē enerģija dzēsēšanai, pirmajam stāvam ir izveidotas pārkaires, bet jumta logus var aizsegāt ar žaluzījām.

Kādas prasības būs jāievēro

VARAM ierēdnis uzsvēr, ka šie nebūs pēdējie labojumi noteikumos par zālo publisko iepirkumu (ZPI). M. Klismets vērš uzmanību, ka arīdāzīs jaunā valdības deklarācijā ir pieminēta ZPI pilnveide.

Āoti svarīgi ir saprast, ka, būvējot zāļi, mazināt būves uzturēšanas izmaksas un ilgāk termiņā ieguldījums atmaksājas. Protams, pēc jauno labojumu spēkā stāšanas, prasībām klūstot stingrākām, visticamāk, ka 28% lielais ZPI iepatsvars samazināsies. ●

Video skat: "la.lv"

Latvijā vienīgā atbilstoši zālājam iepirkumam sabiedriskajā sektorā uzbrūvēta zāla būve ir 2021. gadā celtā Ogres Centrālā bibliotēka, kas saņemusi arī starptautisko energoefektivitātes sertifikātu BREEM. Ogres Centrālās bibliotekas bibliotēku un informācijas speciāliste Aija Bremšmitē: "Šādas, patlaban vēl ipāšas, bibliotekas ēkas būvniecībā ļoti svarīga ir vietējās pašvaldības loma, tās vēlēšanās šādu būvi uzbrūvēt."

Uz Ogres jaunās bibliotekas autostāvietas jumta ir izvietoti saules paneli, bet pašā autostāvietā ikvienam ir iespēja bez maksas uzlādēt elektroauto.

**KARINAS MIEZĀJĀS FOTO
Bibliotēka Ogrē ir kļuvusi par izglītības un kultūras centru.**

EKSPERTA VIEDOKLIS

Būvniekiem jāmaina domāšana

FICIL Zālās ekonomikas darba grupas vadītāja **DACE CIRULE:**

"Obligātie nosacījumi zālājā publiskajā iepirkumā līdz šim aptvēra ļoti maz un vienlaikus viegli izmērāmu produktu klāstu, piemēram, biroja papīrs, tīrīšanas līdzekļi, pārtikas produkti u. c. Patlaban Zālās kurss prasa iestenot zālo iepirkumu daudz plāšākā jomās. Pašlaik ES pat steidzīna zālo prasību ieviešanu. Zālo mērķu sasniegšanai tiek piešķirti līdzekļi no Atveselošanas fonda un citiem fondiem. Lai šo naudu varētu ievērtēt, ir jāsteno zālās iepirkums. Svarīgi ir projekta izpildes rezultātu pierādīt, ka sasniegts konkrētās zālās mērķis. Tas nozīmē, ka brīdi, kad pasūtītājs

izsludina iepirkumu, viņam ir jāspēj nomērīt unnofiksēt sākotnējo stāvokli. Lai iestenotu iepirkumu, vispirms jānoslēdz līgums, tad var pirkst iekārtas vai būvēt ēkas. Tās darbibu nepārtrauktī monitorē, un vien līguma izpildes beigās iestādītā, kā arī procesa noslēgumā noteiktais mērķis ir sasniegts. Bet tieši tas ir priekšnoteikums ES atbalsta saņemšanai. Ja garā procesa noslēgumā nevar pierādīt mērķa sasniegšanu, naudu nevar saņemt. Ja mūsu publiskajos iepirkumos, toskaņ būvniecībā un citās nozarēs, kur zālās iepirkumi līdz šim nebija obligāti, mēs turpinātu rikoties atbilstoši līdz šim ierastajam, mēs ar 120% garantiju zinātu, ka iepirkuma nolikums un līgums nespēs palīdzēt sasniegāt nepieciešamo rezultātu, un nevarētu būt pārliecībā, ka iepirkuma līdzekļus patiesām izdosies saņemt. Tātad nav variantu, ietām ir jāmainās! Ir jādarbojas citādi, būtiski revidējot daļu iepriekšējās prakses, to pārskatot un attīstot citādi. Tā ir vienīgā iespēja iestenot projektu un tikt pie ES naudas. Turklat fundamentālā domāšana ir jāmaina arī privātajām sektorām, kas piedalās iepirkumos, ne tikai pašvaldībām un valsts iestādēm."

Avots: Latvijas Avīze

Datums: 23-01-2023

Piekraستes bibliotēkas trīs vali

Eleonora Klečinská sveic bibliotēkas darbinieces

Jekaterina Romanova

Valentina Anžikina sveic savu bibliotēku jubilejā

Janvāri divdesmit gadu jubileju svinēja Latgales Centrālās bibliotēkas (LCB) filiāle – Piekraستes bibliotēka, kas atrodas Jaunajā Forštatē. Viesus Šeit sirsniģi uzņēma bibliotēkas vadītāja Anna Ojeņikova un darbinieces Ludmila Borisova, Veronika Tolstika un Lubova Ivanova.

Irena Jegorova

Lai gan jubilejā bija jau pāgūstāji gads, to nolēma svinēt šī gada sākumā, kad tradicionāli tiek apkopoti atzīmētie gada rezultāti. Apsevikt bibliotēkas darbinieces ierodās koleģi no citam LCB filiālēm, sadarbibas partneri, lasītāji, radoši cilvēki, kuri šeit rikojusi savu darbu izstādes. Svetku dienā viņi lasīja dzēju, zimēja, īpašu noskānu radīja mūzikai, tostarp Daugavpils bērnu un jauniešu centra "Jaunība" vokālais ansamblis "Milonga". Bibliotēka ne tikai saņēma daudz dāvanu – ziedus, dzējolus, mūzikai, gleznas, bet arī apdāvīnāja savus aktīvākos lasītājus, palīgus, sadarbibas partnerus.

KĀ TAPA BIBLIOTĒKA

Latgales Centrālās bibliotekas vadītāja Jelena Ščepkova 2002. gada jūlijā atbalstīja pilsētas domes un Zeltkalnes pamatskolas vadības ideju atvērt bibliotēku brīvajās telpās. Divi mēnešu laikā filiālēs savāca plauktus, grāmatas, žurnālus, izremontēja telpas, nopirkta galdu bibliotekāriem un bērniem stūri, atrada vadītiju – tolaik skolotāju Annu Ojeņikovu. Un septembrī filiāle tika atklāta, tajā laikā to saucēja par Daugavpils 6. tautas bibliotēku, bet 2005. gada pārdevēja par Piekraستes bibliotēku par godu Jaunās Forštates pirmajai ielai. Pa veicās, ka tolaik Latvija tika iestieņots vērienīgs informatizācijas projekts. Un tieši šī bibliotēka kļuva par pirmo no LCB filiālēm, kur lasītājus sāka apkalpot datorizēti.

Vēlāk, pēc pamatskolas slēgšanas, bibliotēku pārcēlo uz 16. vidusskolas ēku, kur tai atvēlēja septiņas tobrīd tukšas nelielas telpas, kurās agrāk glabāja sporta un saimniecības inventāru. Pēcāk Rīgas arhitekts Laimonis Šmits apvienoja tās vienā lielā telpā. Un Šeit bibliotēkas darbinieces sagaida savus lasītājus jau gandrīz desmit gadus. Jaunās un Vecās Forštates, Pogulankas un citu mikrorajoni iedzīvotāji lasa, mācās, iegūst informāciju, komunīcē un lietderīgi pavada brīvo laiku, iepriecinā cilvēkus ar savu radošo darbu izstādēm, dzējas un muzikāliem varakariem. Bibliotēkas aktīvi sadarbojas ar tuvākajām izglītības iestādēm, organizē dažādus interesantus pasākumus, radošas darbnīcas, isteno projektus.

PIEKRAستES BIBLIOTĒKAS GALVENIE DARBĪBAS

VIRZINI

Daugavpils Kulturas pārvades vadītāja Eleonora Klečinská atzīmēja: "Šī bibliotēka ir vienīgā kultūras iestāde tik liela teritorijā. Tā ir liela atbildība, liela slodze, un kolektīvs liekši tiek galā ar šo darbu. Šeit ir sirsnibas, siltuma un cilvēcības pārvads. Cilvēki šurp nāk ne tikai pēc grāmatām, bet arī lai parunātos, tiktu uzklausiti, pēc padoma, un Šeit visi to saņem."

Anna Ojeņikova: "Kopš bibliotēkas atvēšanas cenšamies atbalstīt mūsu cilvēku radošumu visos virzienos: pirmskārt, regulāri rikojam dažādas gleznu un citu radošo darbu izstādes, kā arī veidojam krājumus, kurās apkopojam dažāda vecuma mūsu lasītāju radošos darbus, turklāt dažādus, ir tapušas jau sepiņas šādas kļades."

Mūsu pirmsais akcents, uzdevums ir atklāt lasītāju talantu – no bēriem līdz pieaugušajiem – un parādīt to citiem. Regulāri rikojam mākslinieku darbu izstādes, tiksānās ar rakstniekiem, dzējniekiem, mūzikumiem. Bibliotēka zobrid ir 1900 lasītāju, pēm bijuši 109 pasākumi: izstādes, lasīšanas stundas, tiksānās ar rakstniekiem un māksliniekiem, bibliotēkām paliks grāmatas, monogrāfijas, bet pēc parastajiem cilvēkiem nepaliks nekas cits kā vien pāris rindīgas kaut kur. Tāpēc veidojam krājumus, kuros iekļaujam visi vecumu lasītāju radošos darbus [dzēja, proza, zimējumi, fotogrāfijas].

Otrs akcents ir darbs ar cilvēkiem ar ipašām vajadzībām, vien pāris rindīgas kaut kur. Tāpēc veidojam krājumus, kuros iekļaujam visi vecumu lasītāju radošos darbus [dzēja, proza, zimējumi, fotogrāfijas].

Otrs akcents ir darbs ar cilvēkiem ar ipašām vajadzībām,

Aleksejs Vasīlievs pasniedz bibliotekārēm (no kreisās Veronika, Ludmila un Anna) pašvaldības Goda rakstu

Dzied "Milonga"

viņi ir mūsu pastāvīgie apmeklētāji, un mums ir izveidojušies jaukas radošas attiecības, rikojam viņiem dažādus pasākumus, tostarp viņu darbu izstādes.

Un trešais akcents ir sadarbība un draudzība ar izglītības iestādēm, klubu "Sudraba Avoti", "Fortūna" un citiem."

Var teikt, ka tie ir tris vali, uz kuriem balstās bibliotēka, tāču vadītāja nenosauca vēl vienu Žoti būtisku lietu: gorīgā dāsnuma gaissotni, kas Šeit valda un piesaista cilvēkus.

PATEICĪGIE LASĪTĀJI

Viesu pulkā, kuri saņēma sunērus, ir arī labākie lasītāji. Daži no viņiem pastāstīja "Latgales Laiķam" par to, kā iedraudzējušies ar bibliotēku.

Jadīvīga Gribla un Zinaida Dajecka pastāstīja, ka bibliotēku

apmeklē jau kopš pirmā tās darbības gada: "Šeit valda mājīga gaisotne, vienmēr sirsniģi sagaida, var saņemt palīdzību, atbildes uz jautājumiem, smelties idejas radošumam. Esam penses nāres, un reizēm nākas lūgt palīdzību sapēto dokumentu tulkošanā, par ko liels paldies. Šeit ir mierīgi un gribas nākt atkal un atkal."

Aktīva lasītāja un gandrīz visu bibliotēkas pasākumu dalībniecību Valentina Anžikina atzīmēja darbinieču draudzīgumu un sirsnibu, kompetenci, spēju atklāt cilvēku talentus, kā arī labo bērnu literatūras nodalju.

Apsevikt savu bibliotēku jubilejā ierodās arī Inese ar sešus gadius vecu dēlu Intaru, kuri saņēma balvu kā aktīvākā ģimene. Inese pastāstīja, ka atvedusi uz bibliotēku divus dēlus: vecāko Imantu,

kurš jau beidz skolu un tagad bibliotēku apmeklē retāk, un Intaru, kā arī mammu. Jaunākajam dēlam tagad daudz lasa dažādas grāmatas un gaida jaunu mus.

Daugavpils Tehnoloģiju vidusskolas – liceja desmitās klases skolniece Jekaterina Romanova, kura saņēma balvu par aktīvu lasīšanu un palīdzību spēju organizēšanā maziem bērniem, gribētu pastrādāt bibliotēkā, lai gan domā, ka nākotnē kļūs par ārsti. Jekaterina teica: "Nāku uz bibliotēku kopš četrā gadu vecuma, līdz tam laikam jau mācēju lasīt, bet divu gadu vecumā jau zināju alfabētu. Es lasu dažādas grāmatas, bet dodu priekšroku detektīviem un romāniem." J. Romanova arī zīmē un 2019. gadā izstādīja savus darbus bibliotēkā.

Avots: Latgales Laiks

Datums: 27-01-2023

Piecās novada bibliotēkās uzstādīti bibliomāti

DZINTRĀ DZENE

Pie vairākām novada bibliotēkām ir uzstādītas iekārtas, kas vizuāli atgādina pakomātus. Tie ir bibliomāti, kas faktiski veic līdzīgu funkciju, ļaujot bibliotēku apmeklētājiem sev ērtā laikā saņemt pasūtitos un nodot izlasītos izdevumus.

Ar Ogres novada pašvaldības finansējumu pagājušā gada nogalē iegādāti pieci bibliomāti, kas atrodas pie Ikšķiles pilsētas, Tinūžu, Ķeguma pilsētas, Lielvārdes pilsētas un Birzgales bibliotekas.

Pirmie bibliomāta pakalpojumus sāka piedāvāt Ikšķiles pilsētas bibliotekas darbinieki.

Ikšķiles pilsētas bibliotekas vadītāja Dace Remte stāsta, ka grāmatas bibliomātā var saņemt un nodot 24 stundas diennaktī septiņas dienas nedēļā, neatkarīgi no bibliotekas darba laika. Protams, ja grāmatu pasūta brīvdienā, tā bibliomātā būs pieejama tikai nākamajā darbdienā. «Bibliomāta brīnišķīgā priekšrocība ir tā, ka bibliotēka kļūst pieejamāka cilvēkiem, kuri strādā un nevar pie mums atrākt mūsu darba laikā. Visticamāk, tieši strādājošie būsgalvenie bibliomāta klienti. Viņi var mums piezvanīt un rezervēt grāmatu vai pasūtīt ar elektroniskā kopkataloga starpniecību. Mēs šo grāmatu ievietosim bibliomātā, un lasītājs to varēs izņemt vai nodot sev ērtā laikā. Tādējādi

bibliotēka, ja tā var teikt, panāk soli pretim savam klientam. Domāju, līdz ar šo brīnišķīgo iespēju, izmantot bibliotēkas pakalpojumus sev ērtā laikā, lasītāju loks paplašināsies,» ir pārliecināta D. Remte, sakot paldies Ogres novada pašvaldības vadibai, kas atbalstīja iniciatīvu par bibliomātu iegādi.

«Tā bija kolektiva bibliotekāru ideja, kas radās «Covid-19» ierobežojumu laikā, kad bibliotekas apmeklētājiem bija slēgtas un cilvēki nevarēja saņemt grāmatas. Sākām *auklēt* šo domu. Pagāja laiks, kamēr tika izsludināts iepirkums un speciāli mums saražoti bibliomāti. Tagad tie ir uzstādīti, sistēma palaista un varām sākt izmantot jauno iekārtu. Jau esam saņēmuši pirmos pasūtījumus, un atsauksmes ir joti labas. Esmu pārliecināta, bibliomāti noteikti iedzīvosies,» saka D. Remte.

Jāpiebilst, ka bibliomāti augu diennakti pieejami bibliotēkās reģistrētajiem klientiem.

Izdevumu pasūtījumu iespējams veikt elektroniskajā kopka-

Bibliomāts bibliotēkā reģistrētiem lasītājiem ļauj izņemt un nodot grāmatas arī ārpus bibliotēkas darba laika

talogā, kā arī piezvanot bibliotēkai vai sūtot e-pastu.

Pasūtījumi tiks apstrādāti bibliotekas darba laikā – brīvdienās pieteiktos izdevumus bibliomātā varēs saņemt pirmdienā. Savlaciņi darba dienā veiktu pasūtījumu būs iespējams izņemt jebkurā diennakts laikā.

Veicot pasūtījumu, jānorāda korekti mobilā telefona numurs, jo uz to tiks nosūtīta īziņa ar ciparu kodu. Tiklidz pasūtījums būs apstrādāts un ievietots bib-

liomātā, lietotājs saņems īziņu no sadarbības partnera – uzņēmuma «JetBeep» – ar durvju atvēršanas kodu. Grāmatas jāizņem trīs dienu laikā, pēc tam pieejas kods tiek anulēts un grāmatas atgriezas bibliotēkā.

Izlasītās grāmatas un žurnālus var nodot atpakaļ, izmantojot iebūvētās nodošanas kastes līku bibliomātā apakšējā daļā, ievietojot ar muguriņām pa priekšu, lai, kritot kastē, tās neatveras un neburzās lapas! ●

Avots: Ogres Vēstis Visiem

Datums: 24-01-2023

■ ZINĀJUMI

NAUJENES TAUTAS BIBLIOTĒKA PĀRCELĀS UZ JAUNĀM TELPĀM

Naujenes tautas bibliotēka pamazām pārvieto savu krājumu uz jaunu ēku, līdz ar ko līdz martam bibliotēka apmeklētājiem ir slēgta. Laišitāji var sainaint grāmatas katrai trešdienai no plkst. 13.00 līdz 17.00. Tālr. uzzīpijam: 654 50246, 29169218.

Jau informējām, ka projekta ietnēšanas rezultātā Krauja tika pabeigta bijušā bērnu un jauniešu centra ēkas pārbūve par bibliotēku, kurp jau drīzumā pārcelsies Naujenes tautas bibliotēka, kas ilgus gadus atradās novēcojušās un lākmetām neatbilstošās telpās ēkā pāri ielai. Jaunizveidotā "gaismas pils" turpmāk kalpos par kultūras, izglītības, informācijas un sabiedriskās saskarsmes centru.

Remontdarbu ietvaros iekštelpās tika uzbūvēts balkons, nomainīti logi, durvis, iekārtotas visas nepieciešamās komunikācijas, ierikota videonovērošana, signalizācija un iegādātas jaunas mēbeles. Naujenes tautas bibliotēkas jaunās telpas ir tehniski un funkcionāli iekārtotas, veidojot "parka bibliotēkas" tipa bibliotēku ar vairākiem interešu zonām – abonementa zona, lasītavas zona un bērnu zona. Jaunās telpas piedāgotas dažādu izstāžu, semināru, nodarbiņu un pasākumu rīkošanai. Vienlaicīgi varēs uzņemt līdz 69 lietotājiem, bet bibliotēkā izvietos līdz 25 000 lielu izdevumu krājumu.

Terase tiks izmantota āra aktivitātēm, lasīšanas veicināšanai literāri muzikāliem pasākumiem, mākslas plenēriem, poētiskām

NAUJENES TAUTAS BIBLIOTĒKA ■

pierastu bibliotēkas ēku Daugavas ielā 31A. Aplis ir noslēdzies, un šodien bibliotēka atgriezās atpakaļ savā vēsturiskajā ēkā. Tikai šoreiz tā aizņemas nevis vienu telpu, kā bija iepriekš, bet visu ēku.

Zīmīgi, ka pirmā grāmata, kas ceļoja no rokas rokā uz jauno ēku, bija viena no vecākajām Naujenes tautas bibliotēkas krājuma grāmatām – 1957. gadā izdorīta tautasdzesmu krājums "Upe, upē, Daugavīņa". Grāmatu ar dziesmu "Puerteceju Daugaveņu" pavadīja Naujenes kultūras centra folkloras kopa "Rūžēja", kas ne tikai skanīgi dziedāja, bet arī ēkā strādāja grāmatu kēdē.

Par drošību uz Daugavpils – Krāslavas ceļa rūpējās Naujenes pagasta darbinieki Juris Kojušs, Sandris Šedis, Juris Grustāns un Jānis Melders. Akcijas dalībnieki tika ciēnāti ar mandariniem un piparkūkām. Bibliotēka patērias ikvienu, kas atsaucās un piedāļās Naujenes tautas bibliotēkas krājuma pārvietošanas akcijā "Grāmatu kēdē".

Bibliotēkas telpas atvērt iedzīvotājiem plāno šā gada martā. Jaunās ēkas atklāšanas svētku

"Arver durvis parka bibliotēkā!" piecu dienu pasākumu cikls – icklājus ne tikai atklāšanas svētīgo pasākumu, bet arī tiksānos ar rakstnieku, informatīvo lekciju un darbniču bērniem kopā ar Daugavpils sīkspārņu centru, Z. Riekstiņas lekciju „Kā, rūpējoties par vidi, mēs patrūpējāmies par sevi”, lekciju „Vietējā vēsture – cilvēku dzīvesstāstos” ar radošo darbniču sadarbībā ar Daugavpils Universitāti.

Atklāšanas pasākumā tiks prezentēti jaunie pakalpojumi un nākotnes ieceres, bibliotēka sevi pozicionēs kā zaju un dabai draudzīgu vietu, kas atrodas ne tikai Hoftenbergas mužas parkā, bet arī ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū „Augšdaugava”. Piecu dienu pasākumu cikls atklās tās darbības jomas, kas ir katras mūsdienīgas bibliotēkas pamatu pamats: laistīja iepazīstināšana ar jaunāko literatūru un tiksānas ar autoriem, izglītošana par dažādām svarīgām tēmām, novadpētniecības nozīmīguma un ekoloģisko jautājumu aktualizēšana.

Avots: Augšdaugavas Novada Vēstis

Datums: Janvāris, 2023

Ar aizrautību par sava pagasta vēstures saglabāšanu

Vidrižu bibliotekas vadītāja Aleta KALNIŅA pērnā gads nogale saņēma Limbažu novada pašvaldības apbalvojumu un titulu *Gada cilvēks par pagasta vēstures saglabāšanu*. Vidrižu sabiedriskajā dzīvē viņa iesaistījusies vienmēr, bet bibliotekā strādā sepičio gadu. Tikpat ilgi viena no jomām, kam veltītas garas darba stundas, ir interesantā, bet nebūt ne vieglā novadpētniecība. To, ka šo darbu nav iespējams veikt bez īpašas aizrautības un mīlestības pret vēstures liecību saglabāšanu, atzīst arī Aleta.

Aktrise, skolotāja un bibliotekāre

Vidrižus par savi pagastu Aleta sauc visu dzīvi, jo te viņu dzimusi un gājusi skola, Limbažu pusē ir arī dzimtas saknes. Pēc izglītības viņa ir pedagoģe ar specializāciju logopedēzijā, un šajā profesijā arī ilgus gados strādājusi, pasniezdot dažādus mācību priekšmetus sākumskolas klasēm. Sarunbiedre bijusi skolotāja gan Vidrižu, gan citās skolās, tostarp Limbažos. *Kad sākās pirmās runas par jauno izglītības standartu un kompetenci pieeju, sapratu, ka tas nebūs man... Arī biežā braukšanas bija nogurdinājusi, – atklāj vidrižniece. Tad sagadījās, ka vietējā bibliotēka meklēja jaunu vadītāju, un Aleta izlēma izmantot šo iespēju, jo grāmatas vienmēr patikušas, arī tēsis bijis liels lasītājs. – Mājās bija prāva bibliotēka ar vairāk nekā tūkstošiem grāmatām, tētis bija izlasījis visas. Viņš pat teikātaja rūpīgu kartotēku, ko es vēlāk turpināju. No viņa aizguru arī aizrautību ar kaligrāfiju, jo tēvs, strādājot kolhozā, nosformēja viņus uzrakstus. Tomēr bērnībā viņa itin viegli varēja iztēloties sevi dažādās profesijās. Gribēja strādāt pat milicijā, patiņa māksla, vēsture, saistoša šķita aktrises profesija. Latviešu valodas skolotājas mudināta, viņa aizgāja mācīties uz Valmieras Viestura vidusskolu, kur iestājās pirmajā teātra klasē. – *Vēl ūdens atceros Jāzepa Osmaja dzējoli, ko skaitīju iestājeksmēnā*, – smējas bibliotekāre un piebilst, ka tolaik teātris pat ieguva tautas teātra nosaukumu un bija laba sadarbība ar Valmieras Drāmas teātri. Arī vēlāk šī joma vienmēr palikusi tuva. Aleta spēlēja amatierētāji Vidrižos, kad to brauca vadīt režisore Inta Kalniņa, vēlāk Aina Kēniņa. Ar teātri saistīs daudz interesantu un smickrītu notikumi. Teātra spēlēšana kovida dēļ gan pajukusi. – *Sandras Avotīnas vadībā iestudējām izrādi «Harolds un Moda», tikām līdz pat pirmizrādei, bet ierobežojumu dēļ tā arī publikai neparādījām. Žēl, ka neizdevās ištenot līdz galam, – neslējpīgi sarunbiedre.**

Novadpētniecība ir sirdsdarbš

Par līdzšinējo darbu bibliotekā Aleta teic, ka ne mirkli nav iestājusies rutīna, jo katrs gads nes pārmaiņas. Vispirms pagasta bibliotēku pārveidošana par Limbažu Galvenās bibliotēkas filialbibliotēkām, *kovidlaiks*, tad teritoriāli administratīv reforma, protams, arī straujas lēcieni digitālo pakalpojumu attīstībā. Sarunbiedre atzīst, ka pārmaiņām pielāgoties nav viegli, taču vienlaikus tās liek iet līdzi laikam. Prieks, ka bibliotekā laistīju netrūkst, daja, protams, ir blakus esošā bērnu dārza un skolas audzēkņu un skolotāji, kuri nāk gan pēc grāmatām, gan aplūkot izstādes.

Avots: Auseklis

Datums: 20-01-2023

Vidrižu bibliotekas vadītāja Aleta Kalniņa rāda vienu no saviem *kovidlaika* novadpētniecības projektiem – baronu Budbergu ciltssokumi

dzirdējusi nostāstus, tālab nolēmu izpētīt dzintas ciltssokumu.

Vidrižu pagasta lepnumis ir cilvēki

A. Kalniņa pati visvairāk lepojas ar Vidrižu pagasta cilvēkiem un viņu paveikumiem darbiem. – Daudzi zina Emīli Melngaili, Leonu Paegli, bet par sasniegumiem visdažādākajās jomās ne vien pagasta, bet valsts līmeni tevērību pelnījuši arī citi vidrižnieki, – uzsvēr sarunbiedre. Viņa min Pēteri Ozoliņu – aktieri un Rīgas Latvju biedrības teātra direktori, aktrisi Jūliju Skaidrītu, tevērojamo astronomi, Latvijas vienaudižu Ilgu Daubi, medicīnas zinātnju doktori Ainu Dālmani, bobslejistu Māri Poikānu un citus, kuri nesuši Latvijas vārdu pasaulei.

Arī novadpētniecības jomā strauji ienāk mūsdienu tehnoloģijas, un par nepieciešamību vēsturisko informāciju digitalizēt domājusi arī A. Kalniņa. Šīs tas ir iesaistes, tomēr tas nav vienkārši. Vispirms jau pati materiālu apkopošana un sistematizēšana prasa ārkārtīgi daudz darba, tāpēc nereti tam tiek veltīts arī brīvais laiks. Sarunbiedre lēš, ka būtu nepieciešamas kaut dažas dienas mēnesi, kad varetu pieversties tikai novadpētniecībai. – *Turklāt es vēl daudz ko tikai meklēju. Par digitalizēšamu jādomā mā vēlāk, vispirms saprotot, kā to izdarīt vislabāk, lai rezultāts būtu kvalitatīvs un nodarīgs. Vislabāk būtu, ja kāds speciālists varētu uz vietas palīdzēt gan tehniski, gan ar profesionālu skatu no malas, – viņa spriež. Vēl viņa novērojusi, ka lielai daļai tomēr joprojām ērtā aplūkot reālās mapes, tāpēc tās būtu jāsaglabā, pat ja saturu izdots sagatavot digitāli. Runājot par citiem digitalajiem pakalpojumiem, bibliotekāre piekrit, ka tie mēdz atvieglojot ikdienu, tomēr reizēm šķiet, ka iestādes ir tik tālu no cilvēku, ka vēl nekad. – *Pāšā gadījēs, ka, mēģinot nokārtot kādu pakalpojumu attālinātīti, sanācis pamatlīgs "rinka dancis". Bet ko darīt cilvēkiem ar veselības problēmām vai senioriem, kuri digitālo pasaulli nepārziņa tik labi? Daļa joprojām lieto "podziņtelefonus", – viņa atgādina, mudinot neaizmirīties par vienākāru cilvēcību arī moderno tehnoloģiju laikmetā.**

*Aigas EVERTOVSKAS
teksts un foto*

Kurp ej, bibliotēka?

Kopš 1908. gada, kad savu pastāvēšanu Rencēnos uzsāka bibliotēka, pagājis vairāk nekā gadsimts. Gadu gaitā notikušas lielas pārmaiņas – blakus grāmatām un raksfūtam un drukātu burtu vārdam nostājušās tehnoloģijas un ierices, kas pārņem prātu, sirdi, dveseli, garu... ierauj sev kā lielus, tā mazus, liekot aizmirst kaut ko no bijušā un visiem apnicīgi ierastā un piepilda ar jaunām vēsmām un tendencēm, kas, šķiet, pieprasītais failus mūsu domājošajās galvās... Dzīves upe nes un rauj sev līdzi, ne vienmēr atļaujot saprast virzienu un tā galā – mērķi...

Kāds saka vienu, cits domā otru... bet lielās parodokslās idejas pasaules līmenī, kas iemājo arī mūsu mazajā Latvijā, liek mainīt gan saprāšanu, gan attieksmi pret ikdienu, darbu un nākotnes vīzijām.

«Atnāc! Parunāsimies! Ľausīm savstarpejī saprast citam citu un noskaidroties dažādu domu jūklī,» aicināju rencēniešus uz sarunu pēcpusdienu bibliotēkā.

Ko Tu gaidi no mazā grāmatu namiņa pagasta centrā?

Ko Tu vari tam dot?

Kam jānotiek, lai mēs būtu savstarpejī ieguvuši?

Sarunu ievādā klausītājiem ieskicēju jau vēsturē esošus notikumus, pāstātīja par savas darba pieredzes laiku Rencēnu bibliotēkā. Informēju pasākuma apmeklētājus par tuvākā nākotnē plānotajām pārmaiņām bibliotēkas darbā – bibliotēka jau šobrīd darbojas kā klientu apkalpošanas punkts, bet 2023. gadā tai jākļūst par klientu apkalpošanas centru ar visiem no tā izrietošiem plenākumiem un uzdevumiem.

Sarunu otrajā daļā dalīnieki tīka aicināti jauties atklātu un tiešu jautājumu krustugunīm.

Paldies visiem, kas izrādīja interesī un atnāca, lai paustu savu domu un nostāju bibliotēkas turpmākā darba plānošanai un organizēšanai. Sarunu pēcpusdienas dalībnieki vienprātīgi atzīmēja, ka bibliotēka vēl joprojām ir un vienmēr būs vieta grāmatu lasīšanai.

Rencēnu bibliotekās apmeklētāji – vecāki un bērni – ļoti vēlas lasīt grāmatas kopā, tādēļ aktualizējas priekšlikums – organizēt skājas lasīšanas pēcpusdienas kā bēriem, tā pieaugušajiem un abām auditorijām kopā.

Sarunu dalīnieki apliecināja sevi kā kopīgu ideju darbam bibliotēkā meklētājus un ierosinātājus, apsolot atbalstu dažādu spēļu pēcpusdienu organizēšanai, jaunāko grāmatu popularizēšanā, dažādu pasākumu ideju meklēšanā un īstenošanā.

Kā jau katrā ikdienas darbā, arī bibliotēkā gadās par rūgtuma pileyi... Ko darīt? Kā sadzīvot vai nesadzīvot ar grūto klientu? Kādus risinājumus pieņemt, kad saprotam, ka arī labestīgai sapratnei, tāpat kā nekaunīgai visatļautībai ir robežas? Un kur tad vienkārša tīriba vai netīriba, kas liek savstarpejī novērsties un domāt domu – ja šeit būsi tu, tad pilnīgi noteikti šeit nebūšu es...

Bibliotekās lietotāji Rencēnos vēlas redzēt bibliotēku jaunā vizuāli estētiskā noformējumā – šobrīd, bibliotēkā ienākot, apņem pagājušā gadsimta 70./80. gadu elpa – labi kopti, taču Solaiku gaumi nepārdzīvojoši plaukti un skapji, kas tā vien liek acīj un domai aizķerties pie jautājuma – vai ilgi vēl?

Dalai bibliotekās lietotāju ir vēlme pārkāpt stereotipus par uzvedību bibliotēkā, tajā kļusināto atmosfēru – šajā jautājumā iegūstot arī oponentus, kuri pārstāvēja bibliotēkā esošās pagasta «klusuma un miera ostas» pozīciju.

Sarunu dalīnieki izteica noteiktas prasības bibliotekās komunikācijai ar lietotājiem – izveidot WhatsApp grupu telefonā, veikt saziņu Facebook un citos sociālo tīklu kontos, kur var dalīties ar vajadzīgo informāciju, atrast un nodot ziņu par svarīgo, tuvāko un ieceres, idejas nākotnes darbam. Šāda veida saziņa daudz ātrāk nokļūst pie adresāta un ļauj uzzināt sabiedrisko domu.

Sarunās atklājās, ka rencēnieši vēlas stāstīt un klausīties stāstus gan par aizgājušo padomju laiku vietām, lietām un personībām, gan ieklausīties šodienā.... gan atgriezties vēl agrāk notikušos laikos, vilkt paralēles ar šodienu, atrast sen zināmo – nezināmo...

Uzvarēja pamatdoma – novēlējums: pastāvēs, kas pārmainīsies, taču, lai tas notiktu, mums jāizķāpj no ikdienas ērtajam kurpēm un prieциjā jāpienēm jaunais un starp paaudzēm atrodamais citādais. Visi mēs esam cits citam skolotāji un mācekļi, kā lieli – tā mazi, kā veci – tā jauni. Un šajās krāsainajās dzīves rotājās arī atrodas mūsu draudzīgās pastāvēšanas atslēga.

... tik vienkārši durvis ir atvērtas nākotnei...

Andra Auniņa,
Rencēnu pagasta 1. bibliotekas vadītāja

Avots: Liesma

Datums: 25-01-2023

Konkurss mani «piespieda» pabeigt grāmatu

Grāmatas prezentācijas viesi.

20. janvārī ūles bibliotēkā viesojās jaunais rakstnieks, īlenieks Toms Deimonds Barvidis, lai prezentētu savu fantāzijas žanrā rakstīto debijas romānu «Zajā Dzīlē».

Toms Deimonds Barvidis fantāzijas pasaules savā iztēlē radījis jau kopš mazotnes un rakstītprasmi sācis attīstīt jau ilgi pirms romāna «Zajā Dzīlē» tapšanas. Romāna rakstīšana kopā aizņemusi apmēram piecus gadus.

Iedvesmoties nav nekas nosodāms

Rakstnieka «Zajā Dzīlē» ir lasīšanas veicināšanas projekta «Bibliotēka» organizētā pirmā Jauno rakstnieku konkursa (2021) laureāta darbs. Tas tika izvēlēts izdošanai 45 romānu konkurencē. Izdevējs «Dienas Grāmata», mākslinieks Reinis Pētersons. Romāns izdots ar latviešu literatūras mecenāta «Baltic International Bank» finansiālu atbalstu, kas bija Jauno rakstnieku konkursa galvenā balva. Pirmais Jauno rakstnieku konkurss (2021) ir lasīšanas veicināšanas projekta «Bibliotēka» ceturtā sezonas iniciatīva. Kad pirms gada lasīšanas veicināšanas projekts «Bibliotēka» izsludināja romānu konkursu vēl nepublicētiem rakstniekiem, Tomam Deimondam Barvidim par pieteikšanos nebija divu domu. Konkursā uzvarējušā darba «Zajā Dzīlē» manuskriptu autors bija sācis rakstīt jau pirms pāris gadiem. Toms fantāziskas žanru ir iemīlojis jau kopš bērnības, kad viņam māte lasījusi priekšā grāmatas pirms naktīsmiera. Viņa iedvesmas autors ir amerikāņu rakstnieks Brendons Sandersons, kurš arī raksta fantāziskas žanrā. Jaunais

rakstnieks neslēpj, ka iedvesmojas no citiem izciliem rakstniekiem.

Divu pasauļu izjauktais līdzvars

Par grāmatas tapšanas procesu autors stāsta:

— Sākumā, kad sāku rakstīt, iekāpu «rakstāmajā zonā» un vairākus mēnešus no vietas rakstīju katra dienu, nereti pat ap 1000 vārdiem dienā, līdz vasaras beigās biju sasniedzis aptuveni 80%, lai grāmata būtu pabeigta. Diemžel «izdegus» un divus gadus vairs nerakstīju. Pēc šiem dieniem gadiem sapratu, ka šo manuskriptu tā nevar atstāt, tajā pašā laikā pamāniju reklāmu sociālajos tīklos, ka tiek rikots jauno rakstnieku konkurs. Šo reklāmu es ievēroju vien tris dienas pirms pieteikšanās termiņa beigām un izlēmu pieteikties. Tā bija lieliska motivācija pabeigt savu grāmatu līdz beigām. Tājā brīdi man pat nebija doma, ka es konkurss varētu uzvarēt. Runājot par pašu romāna saturu, varu teikt, ka darbība notiek citā pasaulei, kas nav zeme. Ja uz zemes mums ir okeāni, jūras un citas ūdenstilpnes, tad grāmata aprakstītājā pasaulē to vietā ir milzīgs mūza-mēzs un mūsu auglīgās zemes vietā ir neauglīgs tīrums. Grāmata ir par šo abu pasaules daļu un to iedzīvotāju «stīvēšanos» savā starpā.

Slipēt līdz izcilībai

- Konkursa finālā iekļuva trīs grāmatu manuskripti, taču visi trīs

Jaunais rakstnieks katram veltīja ipašu ierakstu savā grāmatā.

darbi bija jāpapildina, nemot vērā redaktori piezīmes, kas bija sakrītīgas uz vairākām lapām. Manuskripti slīpēti un pilnveidoti ar izdevniecības «Dienas Grāmata» komandas atbalstu. Es šos ieteikumus joti nēmu vērā, un būtībā grāmata no sākuma līdz beigām tika pārrakstīta. Tas tika novērtēts, un gala rezultātā ieguvu iespēju savu darbu izdot. Varu teikt, ka «Zajajai Dzīlei» nākotnē būs divi turpinājumi.

Mēdz teikt, ka ir divu veidu autori, vērtējot tos pēc pieejas rakstīšanas procesam, — dārznieks un arhitekts. Rakstnieks — dārznieks grāmatu raksta kā «dārzu»; ir ideja, varbūt kādi galvenie tēli vai centrālais notikums, taču visu pārējo «dārznieks» atklāj grāmatas rakstīšanas procesā; savukārt arhitekta ir plāns katrai nodaļai, tēlam, notikumam. Atliek vien aizpildīt «tukšumus». Es pats, divinā kārtā, nemot vērā, ka brivajā laikā esmu aizrāvies ar dārzniecību, sevi uzskatu par rakstnieku — arhitektu.

Dzejū vēlas ilustrēt pats

Atbildot uz jautājumu par to, kādas ir izjūtas, kad grāmata jau ir izdota, autors atbild:

— Izjūtas raksturot pašlaik ir joti grūti. Vairs nav tās sirreālās sajūtas, kas bija sākumā, kad nespēju noticeit, ka esmu uzrakstījis grāmatu, tagad esmu sev ieskaidojis, ka tā ir taisnība. Ir joti liels prieks, taču arī satraukums, jo tomēr tas ir joti personīgs darbs, esmu kā autors sevi tajā «ielicis» un nodevis apskatei lasītājiem. Sava ziņā ir tāda neliela «starta» izjūta: pirmā grāmata jau ir izdota un man ir lieli plāni nākotnei. Šo-

reiz gan vēlos tikt galā pats, neiesaistoties konkursā.

Toms Deimonds Barvidis raksta arī dzeju un atzīst, ka, ja nākotnē viņš izdos dzejas grāmatu, tad vēlētos to ilustrēt pats. Runājot par fantastikas romāna ilustrāciju, — tas esot pārāk laikietilpīgs darbs, un vienam cilvēkam rakstīt un arī ilustrēt būtu par daudz.

Dabas apraksti padevušies viegli

Toms savas aizraušanās dārzniecības - dēļ grāmatā ir veltijs lielu daļu tieši dzīvās dabas aprakstiem - florai un faunai. Šī romāna daļa rakstījusies pat joti viegli, grūtāk ir bijis sastādīt organiskus dialogus, jo romāna darbība nenotiek mūsdienu viidē.

Autors atzīst, ka viņš joti vēlētos savu romānu iztulkot igauņu valodā, jo tā tēlu vārdi ir ar somugru valodas «piesītēnu». Tāpat Toms savu romānu vēlētos redzēt iztulkotu franciski.

Daļa dzīvnieku un augu nosaukumu ir «apspēlēti» latviešu valodā, piemēram, «zalkatis», «ziedodze», turpreti daļa ir pilnībā izdomāti bez jebkādas nosimes.

Atbildot uz jautājumu, kad plānots izdot nākamās romāna daļas, autors atbild:

— Grāmatas rakstīšana vēl nav sākta, bet, reālistiski domājot, otrā daļa varētu iznākt ap 2025. gadu. Bet tas, ka grāmata nebūs vienīgā un tai būs turpinājums, bija skaidrs jau pašā sākumā.

Alise Kruglauža
Autores foto

Avots: Zemgale

Datums: 24-01-2023

Izstādē Valkas bibliotēkā "satikušās" dažādu gadu bibliotekāres

Teksts: Jana Čākure, Valkas novada Centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre novadpētniecības darbā

Ance Andrejeva-Empele, Valkas novada Centrālās bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste

Atklājot Valkas bibliotēkas simtgades gadu, līdz 28.februārim apskatāma izstāde "Kad satiekas bibliotekāres". 2013. gadā izdotajā Aivara Iksēļa grāmatā "Valkas dižiņass" minēti pavisam 80 bibliotekās darbinieki. Šodien, kopumā bibliotēkā strādājušo skaits tuvojas simtam, un pārsvārā tās ir sievietes – viņām visām arī veltīta izstāde.

Aicinām apmeklēt izstādi un no dažādām publikācijām, fotogrāfijs un citiem piemiņas materiāliem (kādreizējās bibliotekās vadītājas Ausmas Valģes 20. gadsimta deviņdesmitajos gados rakstītajām atmiņām, direktoru Vitālijas Voliņas un Gintas Dubrovska ar fotogrāfijām ilustrētajām bibliotekās vēstures lapusēm u.tml.) atklāt interesantus faktus par Valkas bibliotēku un tās bibliotekārem:

● Kā poētiski bibliotekāra profesiju nodēvējusi Veneranda un ko

par to rakstījusi Inta?

● Kura no direktorēm visilgāk atradusies uz Valkas "grāmatu kuģa komandtiltiņa"?

● Par kuru no bibliotekārēm kādā publikācijā teikts: "Grāmatas bija viņu sagūstījus!"?

● Kuras bibliotekāres meita (arī bibliotekāre) tikpat kā uzaugusi Valkas bibliotēkā?

● Kura no bibliotekārēm

pirms vairākiem gadiem sākusī strādāt tieši 1. aprīlī u.c.?

Par Valkas bibliotēkas dzimšanas dienu uzskatām 1923. gada 7. februāri, kad Valkas pilsetas valdes pilnvarotais Eduards Zāgers parakstījis Kultūras fonda bibliotēku noteikumus un saņēmis 505 grāmatas. Savukārt 9. janvāri apritēja 20 gadi, kopš bibliotēka atrodas līdzīnējās telpās – Rīgas ielā 22. ♫

Avots: Valkas Novada Vēstis

Datums: 25-01-2023

"LASIŠANAS MARATONS 2022" IR NOSLĒDZIES!

2022. gada 28. decembrī noslēdzās Naujenes tautas bibliotēkas lasišanas veicināšanas konkurss "Lasišanas maratons 2022".

Konkursa mērķis bija popularizēt grāmatu lasišanu, piesaistīt jaunus lietotājus bibliotēkai, esošo lasošāku lietotāju pozicionēšana, kā arī veicināt sarunas par grāmatām bērnu un jauniešu vidū.

Konkursā varēja piedalīties jebkurš bibliotēkas lasītājs vecumā no 6 līdz 16 gadiem. Sacensībās uzvarēja visčaklākie lasītāji, kuri gada garumā izlaisīja visvairāk grāmatu un izpildīja radošos uzdevumus.

Par Naujenes tautas bibliotēkas lasišanas čempioniem kļuva:

- Jana Kokina I vieta;
- Jānis Zujevs II vieta;
- Aleksandra Solima III vieta.

Apbalvošana notika bibliotēkas jaunajās telpās, kur uzvarētāji saņēma medaļu "Lasišanas čempions", diplomu un veicināšanas balvu. I vietas uzvarētāja Jana Kokina diemžēl nevarēja piedalīties pasākumā.

Lasišanas čempioni pastāstīja par savām mīlākajām grāmatām un grāmatu varoņiem. Jānim ļoti iepatikās Tatjanas Aleksandrovas grāmata par mājas gariņu Kuzju. Šī grāmata ir ne tikai par jauniem Kuzjas piedzīvojumiem, tā arī māca, ka katru problēmu var atrisināt, ja blakus ir labi draugi. Aleksandrai ļoti iepatikās Magnusa Mista "Mazā, ļaunā grāmata" ar

viņas neparastiem un dīvainiem uzdevumiem, mīklām un stāstiem. Pasākuma dalībnieki arī piedalījās simboliskajā grāmatu pārcelšanā no bibliotēkas vecās telpas uz jauno ēku. Tieši laišanas čempioniem bija piedāvāta goda misija ievietot nozares bērnu grāmatas jaunajos plauktos, kur tās ar nepacietību gaidīs savus lasītājus.

Avots: Augšdaugavas Novada Vēstis

Datums: Janvāris, 2023

■ NAUJENES TAUTAS BIBLIOTĒKA

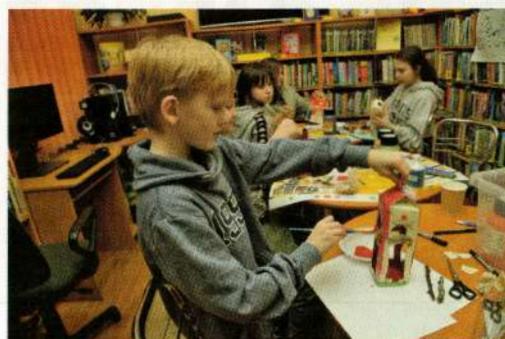
BĒRNI MĀCĪJĀS IZGATAVOT PUTNU BAROTAVAS

Naujenes tautas bibliotēkas bērnu nodalas bibliotekāre Aiga Soldatjonoka allaž izdomā interesantas un noderīgas nodarbiņas saviem mazajiem lasītājiem. 13. janvāri norisinājās radoša darbnīca putnu mīlētājiem, kuras laikā bērni mācījās izgatavot putnu barotavas no mājas atrodamām vienkāršām lietām. Aiga mudināja bērus padomāt par putniņiem, kam ziemā nav viegli atrast barību, un parādīja, kā pašu spēkiem var izgatavot barotavu. Tai nepieciešama izlietota tukša piena vai jogurta paka, šķēres, karstā līme un dažādi dabas materiāli – koku zariņi un sūnas. Stundu ilga radoša darbošanās un barotava gatava. Lai barotava izskatītos krāšnāk un darbošanās būtu interesantāka, lietā liktas arī akryla krāsas.

Aiga Soldatjonoka pastāstīja darbnīcas dalībniekiem, ka ziemas salā putniem nav viegli atrast barību, tāpēc ikviens var palīdzēt putniem pārciest ziemu un sagaidīt nākamo vairošanās sezonu. Putnu barošana arī piesaista putnus mājai vai dārzam, jaun tos novērot un iepazīt tuvāk. Taču svarīgi acerēties, ka esam atbildīgi par tiem, ko pieradīnām, tāpēc, sākot putnus barot, tas jādara regulāri, līdz pat pēdējiem sniegiem.

Vislabākā barība putniem ir tauki un speķis, saulespuķu sēklas un rieksti, piemēram, zemesrieķsti, un kaltēti augļi. Putniem garšo arī auzu un kukurūzas pārslas, linsēklas, miežu putraumi, grūbas, prosa un citas sēklas un graudi. Putnu barība nedrīkst būt sālīta, jo sāls ir putniem bīstams.

Putniem ziemas laikā

nepieciešams daudz enerģijas, tāpēc šajā laikā vispiemērotākā ir barība ar augstu tauku saturu. Sauso barību, piemēram, auzu pārslas, ieteicams izmērēt taukos vai ēlā. Melnās saulespuķu sēklas ir lieliska barība, kas piemērota lieklākajai daļai barotava apmeklējošiem putniem. Ēlās saturis ir augstāks melnajās nekā svītraīnajās saulespuķu sēklās. Putniem garšos arī speķis, kaķepes, linsēklas, miežu putraumi, grūbas, prosa, novārtīti zirņi un pupas, kaltēti augļi, āboli, bumbierci un citi augļi.

Visbiežākie viesi pie putnu

barotavām ir lielās zilītes, zilzilītes, cekulzilītes, purva un pelēkās zilītes, mājas un lauku zvirbuli, dzīlniši, dižraibie dzepi, melnie meža strazdi, kā arī mājas baloži, žagatas un sīli. Retāk barotavas apmeklējās dzilnas, mazie un vidējie dzepi.

Barotavai jābūt tādai, lai putni varētu viegli piekļūt barībai – lai tā neapsnigtu un iceja barotavā netiku aizputināta, un lai barību varētu viegli papildināt. Svarīgi ir ievērot higiēnu – regulāri iztīrīt no barotavas putnu mēslus un barības pārpakumus un pēc tam nomazgāt rokas.

Lai putni barotavu ātrāk pamanitu, sākotnēji ieteicams nedaudz barības izbārstīt ārpus tās, vai arī "izrotāt" barotavu ar pilādžiem, noziedējušām saulespuķēm u.tml.

Trīs bērnu izgatavotās barotavas jau ir pieteiprinātas pie bibliotekas parka kokiem un gaida pirmos apmeklētājus, savukārt pati Aiga uzņēmusies regulāri piebērt putniem barību.

Foto: Inese Minova

Avots: Augšdaugavas Novada Vēstis

Datums: Janvāris, 2023

Aizvadītā gada lasītākās grāmatas mūspuses bibliotēkās

Gada sākumā bibliotēkās ierasti apkopo informāciju par iepriekšējā gada lasītākajām grāmatām. Limbažu Galvenās bibliotēkas Klientu apkalpošanas centra vadītāja Zane Balode pastāstīja, ka kopumā pieprasītākā latviešu autore pērn bijusi Dace Judina. Tomēr visvairāk izsniegtā – 35 reizes – bijusi Lūsisndas Railījas *Pazudusī māsa*, kam seko Sāras Larkas *Vinteru mājas noslēpums* un Stīnas Džeksones *Sudraba ceļš*. No latviešu autoru grāmatām populārākā bijusi Ivetas Troalikas *Tūlīt paliks labāk*. Starp bērnu grāmatām visvairāk izsniegtas Rebekas Lukošus *Nepaklausaīgais vectēvs*, Amēlijas Žavo *Mana negantā diena* un Terezas Sedivas *Kurmis melni baltā alā*.

Staiceles bibliotēkā norādīja, ka tur populārākās bijušas latviešu autoru grāmatas – I. Troalikas *Tūlīt paliks labāk*, Andra Kalnozola *Kalendārs mani sauc*,

Rolandas Bulas *Fantoma lieta*. Savukārt bērni un jaunieši visvairāk lasījuši grāmatu *Kurbads*. *Latvju varoņstāsts* (latviešu tautas pasaka Guntara Godiņa apdarē), Džona Klasena *Es gribu atpakaļ savu cepuri!*, Dr. Seusa *Kā Grinčs nozaga Ziemassvētkus*, kā arī Roba Skotona grāmatu sēriju par Runci Punci. Arī Alojas pilsētas bibliotēkā lasītāji visbiežāk izvēlējušies latviešu autoru izdevumus – populārāko grāmatu topu veido novadnieces Dainas Avotiņas *Debesis visur vienādās*, Dzintras Žuravskas *Aizejot neaizcērt durvis* un Marijas Ērnestamas *Mīlestības pavasarīs*. Trīs bērnu iecienītākās grāmatas: Indreka Kofa *Uz mājām*, Žanetes Lazdovskas detektīvromāns *Neatskaities* un Agneses Vaganas *Pagalma enciklopēdija*. Daļa no jau minētajām grāmatām bieži izsniegtas arī Salacgrīvas bibliotēkā, kur pirmajā vietā ir *Kalendārs mani sauc*. Tur par populārā-

kajām atzītas arī Dēlijas Ouensas *Kur vēži dzied*, Džūlijas Kvinnas grāmatas *Vikonts, kurš mani mīlēja* un *Bridžertoni. Hercogs un es*, kā arī Sandras Kalnietes *Tev būs četri vīri*. Vairākās mūspuses bibliotēkās joprojām populāra ir Taras Vestoveras grāmata *Izglītotā*, kas bija viena no biežāk lasītajām jau aizpērn. Bibliotēkās norādīja, ka bieži vien starp lasītākajām grāmatām ir tās, kas iekļautas Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmā *Bērnu, jauniešu un vecāku žurnīja*.

Ik gadu LGB un citviet tiek sveikti arī čaklākie lasītāji. Limbažos cītīgākos bibliotēkas apmeklētājus individuāli suminās februārī. Ž. Balode atklāja, ka čaklākajam lasītājam pērn izsniegtas 209 grāmatas, savukārt aktīvākais apmeklētājs bibliotēkā viesojies 101 reizi.

Aiga EVERTOVSKA

Avots: Auseklis

Datums: 25-01-2023